

Sygn. akt I C 670/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSR Tomasz Makaruk

Protokolant – Danuta Sawicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 marca 2017 r. w Zambrowie

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko C. (...) w W.

o zapłatę 25.000 zł

I. Zasądza od pozwanego C. (...) w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 25.000 (dwadzieścia pięć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 05.10.2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego C. (...) w W. na rzecz powoda K. J. tytułem zwrotu kosztów postępowania kwotę 5.867,00 (pięć tysięcy osiemset sześćdziesiąt siedem i 00/100) złotych, w tym kwotę 3.617,00 (trzy tysiące sześćset siedemnaście i 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Zambrowie) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od pozwanego C. (...) w W. kwotę 1.046,56 (jeden tysiąc czterdzieści sześć i 56/100) złotych.

Sygn. akt I C 670/16

UZASADNIENIE

Powód K. J. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zasądzenie od C. (...) w W. tytułem częściowego naprawienia szkody kwoty 25.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 05 października 2016 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Jako podstawę faktyczną roszczenia powód podał fakt, że zawarł z pozwaną umowę ubezpieczenia gospodarstwa rolnego, obejmującą okres ubezpieczenia od dnia 28 stycznia 2016 r. do dnia 27 stycznia 2017 r. W dniu 11 lipca 2016 r. w miejscowości S. w wyniku silnych podmuchów wiatru doszło do uszkodzenia budynku gospodarczego – obory – stanowiącej własność powoda. Dach na budynku został częściowo zerwany, ponadto naruszona została konstrukcja budynku poprzez ubytki w ścianach. Powstała szkoda została wyceniona na zlecenie T. (...) na kwotę 15.695,72 zł i taka kwota została powodowi wypłacona tytułem odszkodowania. Jego zdaniem jest ona zaniżona i nie prowadzi do zlikwidowania poniesionej szkody w całości. Powód wskazał, że zwracał się do dwóch firm budowlanych z prośbą o wstępny kosztorys odbudowy uszkodzonego budynku – koszty naprawy znacznie przekraczają kwotę przyznanego odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew pozwana C. (...) w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana nie kwestionując swojej odpowiedzialności co do zasady, nie podzieliła stanowiska co do zakresu szkody i wysokości należnego powodowi odszkodowania za szkodę powstałą w

jego gospodarstwie wskutek silnego wiatru. Dodatkowo pozwana wskazała, że przedstawiony przez powoda kosztorys nie uwzględnia zużycia technicznego uszkodzonego mienia.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 11 stycznia 2016 r. K. J. zawarł z C. (...) w W. umowę ubezpieczenia gospodarstwa rolnego, potwierdzoną polisa typ (...) nr (...), która w okresie od 28 stycznia 2016 r. do dnia 27 stycznia 2017 r. zakresem ochrony obejmowała należące do niego gospodarstwo rolne położone w S. – (...). Na mocy powyższej umowy K. J. ubezpieczył między innymi wchodzące w skład gospodarstwa rolnego dwa budynki mieszkalne, oborę, stodołę oraz garaż od ognia i innych zdarzeń losowych. Obora ubezpieczona przez K. J. została wybudowana w 1991 r., ma powierzchnię 200 m⁽²⁾, ściany są wykonane z cegieł, dach pokryty eternitem. Suma ubezpieczenia wynosiła 66.000 zł według wartości rzeczywistej. W polisie wskazano stopień zużycia technicznego na 35,71 %.

W dniu 11 lipca 2016 r. wskutek działania silnych podmuchów wiatru doszło do uszkodzenia znacznej części budynku obory, dach na budynku został częściowo zerwany, a ponadto została naruszona konstrukcja budynku poprzez ubytki w ściankach.

K. J. zgłosił ubezpieczycielowi powstałą szkodę i wniósł o jej likwidację. W dniu 11 września 2016 r. został sporządzony kosztorys powstałej szkody wykonany na zlecenie (...) przez firmę zewnętrzną L. (...) W kosztorysie uwzględniono prace rozbiórkowe oraz prace odtworzeniowe, wskazując stopień zużycia technicznego na poziomie 35,72 %. W kosztorysie oszacowano wartość szkody na kwotę 15.695,72 zł. (wartość kosztorysowa robót – 14.533,07 zł oraz podatek VAT – 1.162,65 zł).

Na podstawie tego kosztorysu C. (...) w W. wydało w dniu 4 października 2016 r. decyzję o przyznaniu odszkodowania w wysokości 15.695,72 zł, które następnie zostało wypłacone K. J..

Obora po uszkodzeniu nie została naprawiona, albowiem przyznane przez ubezpieczyciela odszkodowanie nie pozwalało na to. Koszt jej odbudowy przy systemie gospodarczym z naliczonym podatkiem od towarów i usług od pozycji materiału i bez naliczonego zysku, po uwzględnieniu stopnia zużycia technicznego budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody wynosi 56.279,11 zł. K. J. ma zamiar odbudować oborę systemem gospodarczym.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa J. S. (k.45-74, 93-97), kosztorysu (k.7-9), pism (k. 10,11), polisy (k. 12-13), akt szkodowych (k. 25).

Bezsporna w sprawie była odpowiedzialność pozwanej spółki za szkodę, a wynikająca z wiążącej strony umowy ubezpieczenia gospodarstwa rolnego. Istota sporu sprowadzała się natomiast do kwestii wysokości należnego powodowi odszkodowania za szkodę w budynku gospodarskim, powstałą w dniu 11 lipca 2016 r.. W tym względzie pozwana stała na stanowisku, iż wypłacona z tego tytułu kwota odszkodowania w wysokości 15.695,72 zł odpowiada rzeczywistej wartości szkody. Pozwana zarzuciła, że powód posługując się sporządzonym kosztorysem remontowym nie uwzględnił przyjętego w umowie stopnia zużycia budynków.

Zgodnie z przepisem art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.), w przypadku podejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku, wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69, na podstawie kosztorysu, wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Z kolei w myśl art. 69 tejże Ustawy „wysokość szkody w budynkach rolniczych: 1) zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy;

2) zwiększa się w granicach sumy ubezpieczenia o udokumentowane koszty uprzątnięcia miejsca szkody w wysokości do 5% wartości szkody.

Wskazany art. 68 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wprowadza reguły ustalania wysokości szkody, modyfikujące ogólne zasady wynikające z przepisów kodeksu cywilnego (art. 361 § 2 kodeksu cywilnego). Przy szacowaniu wysokości szkody zastosowanie znajdują reguły z art. 361 § 2 kc z modyfikacjami wynikającymi z art. 68-69 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, dotyczącymi raczej metody ustalania wysokości szkody aniżeli celu, który ma zrealizować odszkodowanie. „Według art. 68 ust. 1 pkt 2 podstawą ustalenia wysokości szkody powinien być kosztorys odzwierciedlający koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia. Nie ma tu więc wskazanych żadnych bardziej szczególnych kryteriów, (np. metody kosztorysowania), konkretnych cenników itp., chodzi jedynie o to, że wspomniany kosztorys i wykazana w nim wysokość szkody ma zapewnić realizację wspomnianej już zasady, iż odszkodowanie ma zapewnić przywrócenie stanu poprzedniego (odbudowę, remont lub naprawę takiego samego budynku). (...) w celu odtworzenia stanu, jaki miał miejsce przed zaistnieniem szkody, poszkodowany musi ponieść nakłady pełnowartościowe (zakup nowych materiałów i usług). Nie wykonuje się remontów ze zużytych materiałów i usług. W tej sytuacji, brak było podstaw do stosowania wskaźnika zużycia budynku do określenia wartości początkowej budynku (ten wymóg został spełniony już w chwili ustalenia sumy ubezpieczenia według wartości rzeczywistej) jak i do kwoty odszkodowania (chodzi bowiem o to, ile realnie musi wydatkować poszkodowany dla przywrócenia stanu poprzedniego)”. (tak wyrok Sadu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 13.09.2012 r., sygn. akt I ACa 233/12, opubl. www.orzeczenia.ms.gov.pl; podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 21.08.2013 r. w sprawie I ACa 748/13, opubl. www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Ubezpieczyciel na mocy art. 13 ust 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych obowiązany jest wypłacić odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej od sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie. Celem ubezpieczenia obowiązkowego jest bowiem umożliwienie ubezpieczonemu naprawy zniszczonego na skutek zdarzeń losowych mienia.

Do ustalenia kosztów przywrócenia budynku gospodarczego - obory - do stanu sprzed zdarzenia z dnia 11 lipca 2016 r., Sąd posłużył się dowodem z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa J. S. (k. 47-74). Biegły sporządził opinię w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy i w aktach szkody oraz oględziny przedmiotowej nieruchomości budynkowej – obory przeprowadzone w dniu 21 grudnia 2016 r. Koszt odbudowy budynku został wyliczony przez biegłego w trzech wersjach w oparciu o uśrednione ceny i narzuty obowiązujące w województwie (...): w pierwszym wariantcie biegły ustalił koszt odbudowy obory bez zysku z zastosowaniem stopnia zużycia zawartego w polisie na kwotę 36.426,34 zł; w drugim wariantcie biegły wycenił koszt odbudowy bez zysku po uwzględnieniu stopnia zużycia od daty zawarcia umowy do dnia szkody na kwotę 51.103,12 zł; w trzecim wariantcie biegły obliczył koszt odbudowy przy systemie zleconym z zyskiem przy uwzględnieniu stopnia zużycia od daty zawarcia umowy do dnia zdarzenia w wysokości 53.103,51 zł.

Opinia ta nie była kwestionowana przez pozwaną, reprezentowaną przez fachowego pełnomocnika. Z kolei pełnomocnik powoda wniósł o jej uzupełnienie poprzez wyliczenie kwot wskazanych w wariantach odbudowy systemem gospodarczym z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Konieczność uzupełnienia tej opinii w zakresie wskazanym przez pełnomocnika powoda niewątpliwie zasługiwała na podzielenie, wszak z tym zastrzeżeniem, że w sytuacji gdy powód zamierza odbudować oborę systemem gospodarczym zapłaci tylko podatek VAT od zakupowanych materiałów do odbudowy.

Z opinii uzupełniającej biegłego wynika, że koszt odbudowy budynku przy systemie gospodarczym z naliczonym podatkiem od towarów i usług od pozycji materiały i bez naliczonego zysku: po uwzględnieniu stopnia zużycia technicznego zawartego w polisie ubezpieczeniowej wynosi 39.772,72 zł, a przy uwzględnieniu stopnia zużycia technicznego od daty zawarcia umowy do dnia szkody (0,56%) wynosi 56.279,11 zł.

W ocenie Sądu opinia biegłego J. S. wraz z jej uzupełnieniem jako rzetelna, fachowa, sporządzona w oparciu o dokumenty, oględziny nieruchomości, a także fachową wiedzę biegłego, zasługuje na podzielenie w całości. Również strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników do powyższej opinii, po jej uzupełnieniu przez biegłego, nie zgłaszały już zastrzeżeń.

Z treści art. 68 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy nie wynika, aby ustalone koszty naprawienia szkody miały być pomniejszone o ustalony w dokumencie ubezpieczenia stopień zużycia budynku. Celem ubezpieczenia obowiązkowego jest bowiem umożliwienie ubezpieczonemu naprawy zniszczonego na skutek zdarzeń losowych mienia. Ubezpieczyciel powinien więc wypłacić odszkodowanie równe wysokości poniesionej przez ubezpieczonego szkody, jednak z uwzględnieniem ograniczenia odpowiedzialności do wysokości sumy ubezpieczenia (tak wyrok Sadu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 21.08.2013 r. sygn. akt I ACa 748/13, opubl. www.orzeczenia.ms.gov.pl).

W niniejszej sprawie suma ubezpieczenia obory została określona według wartości rzeczywistej ustalonej przez ubezpieczającego K. J. z pozwaną. Zatem należy uwzględnić również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Biegły w niniejszej sprawie wskazał, że okres faktycznego zużycia należy liczyć od 28 stycznia 2016 r. do 11 lipca 2016 r., tj. 164 dni, czyli 0,56 %. Powoduje to, iż prawidłowym wariantem ustalenia wartości szkody jest koszt odbudowy budynku przy systemie gospodarczym z naliczonym podatkiem od towarów i usług od pozycji materiały i bez naliczonego zysku po uwzględnieniu stopnia zużycia technicznego 0,56 %, a zatem kwota 56.279,11 zł. Kwota ta nie przekracza sumy ubezpieczenia określonej w polisie na 66.000 zł. Skoro strona pozwana wypłaciła dotychczas powodowi odszkodowanie w kwocie 15.695,72 zł, powodowi należy się różnica, tj. kwota 40.583,39 zł. Zgodnie z art. 321 § 1 kpc Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Ponieważ żądanie częściowe określone w pozwie na 25.000 zł mieści się w należnej powodowi kwocie, powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu od dnia następnego po wydaniu decyzji o przyznaniu powodowi odszkodowania w zaniżonej kwocie, gdyż w tej dacie ubezpieczyciel posiadał już wszelkie informacje pozwalające na ustalenie wysokości odszkodowania i jego wypłatę. Nadmienić też należy, iż decyzja ta zapadła dopiero po niemal trzech miesiącach od zgłoszenia szkody.

O kosztach procesu orzeczono w pkt II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc, biorąc pod uwagę fakt, że powództwo zostało w całości uwzględnione. W związku z tym stronie powodowej należał się zwrot kosztów procesu poniesionych w sprawie w pełnej wysokości, na które składały się: koszty zastępstwa prawnego w kwocie 3.600 zł, uiszczona przez powoda opłata od pozwu w kwocie 1.250 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz uiszczona zaliczka na poczet kosztów opinii biegłego w wysokości 1.000 zł. W związku z tym, że pozostała część wynagrodzenia za sporządzenie opinii została wypłacona tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa, w punkcie III wyroku nakazano jej ściąganie od pozwanej, jako strony przegrywającej.

Z tych też względów, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w sentencji.